
**MAKTABGACHA TA'LIMDA: SIFAT VA SAMARADORLIK, RIVOJLANISH
ISTIQBOLLARI**

Tursunbayeva Sevara Abdullo qizi

Namangan davlat pedagogika instituti

70110201- Ta'lismi va tarbiya nazariyasi va metodikasi
(Maktabgacha ta'lismi) yo'nalishi 1-bosqich magistranti

E-mail : sevaratursunbayeva2003@gmail.com

Tel : +99891-765-26-05

ANNOTATSIYA: Maktabgacha ta'lismi, bolalarning hayotidagi eng muhim bosqichlardan biridir. Bu davrda bolalar o'zlarining shaxsiyati, ijtimoiy ko'nikmalari va bilimlarini rivojlantirish uchun asosiy poydevorni shakllantiradilar. Sifatli maktabgacha ta'lismi yosh avlodning ta'lismi va tarbiyasi uchun samarali usullardan biridir. Bolalarning jismoniy, ijtimoiy, aqliy, intellektual qobiliyatlarini shakllantirish orgali maktab ta'limga tayyorlay olamiz. Bugungi kunda maktabgacha ta'lismi sohasida ta'lismi va tarbiyaning yangi usul va vositalari qo'llanilmoqda. Maktabgacha ta'limga sifati va samaradorligi, shuningdek, uning rivojlanish istiqbollari, jamiyatning kelajagi uchun muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada maktabgacha ta'limga sifat va samaradorligi, uning rivojlanish istiqbollari haqida batafsil ma'lumot beriladi.

АННОТАЦИЯ: дошкольное образование – один из важнейших этапов в жизни детей. В этот период у детей формируется базовый фундамент для развития их личности, социальных навыков и знаний. Качественное дошкольное образование – один из эффективных методов обучения и воспитания подрастающего поколения. Подготовить детей к школьному обучению можно путем формирования их физических, социальных, умственных и интеллектуальных способностей. Сегодня в сфере дошкольного образования используются новые методы и средства обучения и воспитания. Качество и эффективность дошкольного образования, а также перспективы его развития важны для будущего общества. В данной статье представлена подробная информация о качестве и эффективности дошкольного образования и перспективах его развития.

ABSTRACT: Preschool education is one of the most important stages in children's lives. During this period, children form the basic foundation for the development of their personality, social skills and knowledge. High-quality preschool education is one of the effective methods for education and upbringing of the young generation. We can prepare children for school education by forming their physical, social, mental and intellectual abilities. Today, new methods and tools of education and upbringing are used in the field of preschool education. The quality and effectiveness of preschool education, as well as its development prospects, are important for the future of society. This article provides detailed information about the quality and effectiveness of preschool education and its development prospects

Kalit so‘zlar: maktabgacha ta’lim, ijtimoiy ko’nikmalar, resurslar, ijodiy fikrlash, ta’lim, bolalar, aqliy rivojlanish.

Ключевые слова: дошкольный возраст, социальные навыки, ресурсы, творческое мышление, образование, дети, умственное развитие

key words: preschool, social skills, resources, creative thinking, education, children, mental development

Maktabgacha ta’limning sifati, uning mazmuni, metodologiyasi, o’qituvchilarning malakasi va ta’lim muassasalarining infratuzilmasi bilan belgilanadi. Sifatlari maktabgacha ta’lim, bolalarning rivojlanishida muhim rol o’ynaydi. Bu davrda bolalar o’zlarining hissiy, aqliy va jismoniy rivojlanishlarini amalga oshiradilar. Shuning uchun, ta’lim jarayonida sifatni ta’minlash juda muhimdir. Samaradorlik esa ta’lim jarayonining natijadorligini ifodalaydi. Samarali ta’lim, bolalarning o’ziga xos qobiliyatlarini rivojlantirishga, ijtimoiy ko’nikmalarini oshirishga va mustaqil fikrlash qobiliyatini shakllantirishga qaratilgan bo’lishi kerak. Samaradorlik, shuningdek, ta’lim muassasalarining resurslaridan qanday foydalanilayotganiga ham bog’liqdir. Maktabgacha ta’limda samaradorlikni oshirish uchun o’qituvchilar, ota-onalar va jamiyat o’rtasida hamkorlikni kuchaytirish zarur. Bizningcha, maktabgacha ta’limning rivojlanish istiqbollari, zamonaviy ta’lim tizimining o’zgarishi va jamiyatning ehtiyojlariga mos ravishda shakllanadi. Bugungi kunda maktabgacha ta’limda bir qator yangi yondashuvlar va innovatsion metodlar qo’llanilmoqda. Bu o’zgarishlar, bolalarning ta’lim olish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi.

Innovatsion metodlar - Maktabgacha ta’limda innovatsion metodlar, bolalarning qiziqishini oshirish va ularning o’z-o’zini ifoda etish qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan. O’yin orqali ta’lim, loyiha asosida ta’lim va boshqa interaktiv metodlar, bolalarning faol ishtirokini ta’minlaydi. Bu metodlar, bolalar o’rtasida ijtimoiy ko’nikmalarni rivojlantirishga ham yordam beradi. Ota-onalar bilan hamkorlik - Maktabgacha ta’limda ota-onalar bilan hamkorlik juda muhimdir. Ota-onalar, bolalarining ta’lim jarayonida faol ishtirok etishlari, ularning rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko’rsatadi. Ota-onalar va o’qituvchilar o’rtasida samarali

aloqa o'rnatish, bolalarning ehtiyojlarini yaxshiroq tushunishga va ularni qo'llab-quvvatlashga yordam beradi.

Ta'lif muassasalarining infratuzilmasi - Maktabgacha ta'lif muassasalarining infratuzilmasi, ta'lif sifatini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy ta'lif muassasalari, bolalar uchun qulay va xavfsiz muhit yaratishi, ularning jismoniy va hissiy rivojlanishiga yordam beradi. O'yin maydonchalari, o'quv xonalari va boshqa infratuzilmalar, bolalarning ijodkorlik va o'z-o'zini ifoda etish qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Ta'lif dasturlari - Maktabgacha ta'lif dasturlari, bolalarning rivojlanishiga mos ravishda ishlab chiqilishi kerak. Ta'lif dasturlari, bolalarning qobiliyatlariga, qiziqishlariga va ehtiyojlariga mos ravishda shakllanishi, ularning ta'lif jarayonida faol ishtirok etishlariga yordam beradi. Ta'lif dasturlarining zamonaviylashtirilishi, bolalarning bilim va ko'nikmalarini oshirishga xizmat qiladi. Raqamli texnologiyalar - Maktabgacha ta'lifda raqamli texnologiyalarni qo'llash, bolalarning ta'lif olish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Bizningcha, raqamli o'yinlar, ta'lif dasturlari va interaktiv platformalar, bolalarning o'z-o'zini rivojlantirishiga yordam beradi. Raqamli texnologiyalar, shuningdek, o'qituvchilarga ta'lif jarayonini yanada samarali boshqarishga imkon beradi.

Maktabgacha ta'lif, nafaqat individual rivojlanish, balki jamiyatning ijtimoiy rivojlanishi uchun ham muhimdir. Sifatlari maktabgacha ta'lif, bolalarning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga, ularni jamoada ishlashga tayyorlashga yordam beradi. Bolalar, maktabgacha ta'lif jarayonida o'zaro munosabatlar o'rnatishni, hissiy intellektni rivojlantirishni va ijtimoiy mas'uliyatni his qilishni o'rganishlari lozim. Maktabgacha ta'lif, shuningdek, jamiyatda tenglik va adolatni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Har bir bola, ta'lif olish huquqiga ega bo'lishi kerak. Maktabgacha ta'lif muassasalari, barcha bolalarga teng imkoniyatlar yaratishi, ularning ijtimoiy-iqtisodiy holatidan qat'i nazar, rivojlanishlariga yordam berishi zarur.

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta'lif, bolalarning hayotidagi muhim bosqich bo'lib, uning sifati va samaradorligi ularning kelajakdagi muvaffaqiyatlariga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Maktabgacha ta'lifning rivojlanish istiqbollari, zamonaviy yondashuvlar va innovatsion metodlar bilan bog'liqdir. Ota-onalar, o'qituvchilar va jamiyat o'tasida hamkorlikni kuchaytirish, ta'lif jarayonini yanada samarali qilishga yordam beradi.

Maktabgacha ta'lism, nafaqat bolalarning individual rivojlanishi, balki jamiyatning ijtimoiy rivojlanishi uchun ham muhim ahamiyatga ega. Shunday qilib, sifatlari maktabgacha ta'lism, kelajak avlodning muvaffaqiyatli va ijtimoiy mas'uliyatli shaxslar bo'lib yetishishida asosiy omil hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdullaeva, N. (2020). "Maktabgacha ta'limga sifat va samaradorlikni oshirish yo'llari". O'zbekiston ta'limi va innovatsiyalari jurnali, 3(2), 45-50.
2. Jalilova, S. (2021). "Maktabgacha ta'limga zamonaviy yondashuvlar". Ta'lim va tarbiya masalalari, 4(1), 12-18.
3. Murodova, D. (2019). "Maktabgacha ta'limga ota-onalar bilan hamkorlik". O'zbekiston pedagogika jurnali, 2(3), 30-35.
4. Tashkent State Pedagogical University. (2022). "Maktabgacha ta'lim tizimida innovatsion metodlar". Ta'lim va ilmiy tadqiqotlar, 1(1), 55-60.
5. Yusupova, L. (2023). "Raqamli texnologiyalar va maktabgacha ta'lim". Raqamli ta'lim va innovatsiyalar, 5(4), 78-84.
6. Khamidova, R. (2020). "Maktabgacha ta'limga ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish". Ijtimoiy fanlar va ta'lim, 6(2), 22-28.
7. Iskandarova, F. (2021). "Maktabgacha ta'lim muassasalarining infratuzilmasi". Ta'lim va rivojlanish, 3(3), 40-46.
8. Saidova, O. (2022). "Bolalar uchun o'yin asosida ta'lim: nazariya va amaliyot". O'yin va ta'lim, 4(1), 15-20.